

14.4.2026

Maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

Dnro: HE 32/2026 vp

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi eläinten hyvinvoinnista annetun lain ja eläinten lääkitsemisestä annetun lain 17 §:n muuttamisesta.

MTK kannattaa hallituksen esitystä porsaiden kirurgisen kastraation kiellon kumoamisesta sekä paikallisuudutteiden luovutuksen eriyttämistä kansallisesta terveydenhuolto-ohjelmasta.

MTK on aina tukenut eläinten hyvinvointilain vaatimusta kipulääkityksestä ja paikallisuudutuksesta, joka on merkittävä parannus porsaiden hyvinvoinnille kirurgisessa kastraatioissa. Teurastamot ovat vaatineet tuottajilta tätä jo vuoden 2026 alusta, eli vuotta ennen lakisääteistä pakkoa. Vastaavaa merkittävää hyötyä on vaikeaa nähdä kirurgisen kastraation täyskiellossa, kun muille eläinlajeille vastaavat toimenpiteet ovat asiamukaisella ja samankaltaisella kivunhallinnalla sallittuja. Käytettäessä tätä jo eläinten hyvinvointilaissa edellytettyä kivunhallintaa, ei sikojen kastrointi eroa esim. kissan kastraatiosta tai vasikan nupoutuksesta kivunhallinnan osalta lainkaan. MTK jakaa hallituksen esityksen huomiot mm. eläinten hyvinvointilain puutteellisesta lainvalmistelusta kirurgisen kastraation kiellon, sen vientivaikutusten ja täyskarjukasvatuksen ongelmien osalta. Esimerkiksi on nostettava, että kirurgisen kastraatiokiellon valmistelussa ei ole huomioitu vaikutuksia sikojen myöhempään hyvinvointiin esim. mahdolliseen yleisempään aggressiiviseen käyttäytymiseen, hännän-, peniksen- tai korvienpurentaan, joita voi esiintyä sekä täyskarjuilla että kemiallisesti kastroiduilla.

MTK haluaa korostaa, että em. huomioiden kirurgisen kastraation kiellolla ei saavuteta todennettuja hyötyjä eläinten hyvinvoinnille, mutta siitä aiheutuisi satojen miljoonien eurojen kustannukset teurastamoteollisuudelle, joka ostaa siat alkutuotannon toimijoilta. Kaikki säädösmuutokset, jotka aiheuttavat teurastamo- ja lihanjalostusteollisuudelle lisäkustannuksia, vaikuttavat väistämättä teollisuuden kykyyn maksaa alkutuotannolle kilpailukykyistä tuottajahintaa. Vaikka lihakarjun rehuhyötysuhde näyttäisi olevan hieman leikkoja parempi, se ei alkutuotannon talouteen juuri vaikuta, jos ja kun mahdollisesti haisevalle karjunlihalle ei ole maksuhalukasta asiakasta.

Jos tätä lakimuutosta ei tehtäisi, Suomesta tulisi ensimmäinen maa EU:ssa, joka kieltää sikojen kirurgisen kastraation lailla. Ne maat, jotka ovat asteittain ja osittain luopuneet sikojen kirurgisesta kastroinnista eivät ole tehneet sitä lain pakottamana. Myös sianlihatuotteiden markkinat ovat näissä maissa Suomen sianlihamarkkinoista poikkeavat.

MTK kannattaa myös lääkitsemislain 17 § selkiyttämistä lääkeluovutuskäytäntöjen osalta. MTK toteaa, että ei ole tarkoituksenmukaista sekoittaa lääkitsemissuunnitelmaa ja terveydenhuoltojärjestelmää keskenään. Lainsäädännön tulee myös kohdella tuottajia tasapuolisesti. Lisäksi MTK pitää toimivaa kunnaneläinlääkärjärjestelmää tarpeellisena ja näin ollen kannattaa kulujen korvaamista 118 § muutosten mukaisesti sekä peräänkuuluttaa, että kunnaneläinlääkäri saa näistä töistä myös asianmukaisen korvauksen.

Helsingissä 14.04.2026

Olli Heino, Asiantuntijaeläinlääkäri, olli.heino@mtk.fi